

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

**COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS**

**INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN**

COMMISSION DE LA JUSTICE

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

mardi

18-01-2005

Matin

dinsdag

18-01-2005

Voormiddag

cdH	centre démocrate Humaniste
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
ECOLO	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
FN	Front National
MR	Mouvement réformateur
N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	Parti socialiste
sp.a-spirit	Socialistische Partij Anders – Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht
Vlaams Belang	Vlaams Belang
VLD	Vlaamse Liberalen en Democraten

Abréviations dans la numérotation des publications :		Afkortingen bij de nummering van de publicaties :	
DOC 51 0000/000	Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 51 0000/000	Parlementair stuk van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)	CRIV	voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)	CRABV	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN	séance plénière	PLEN	plenum
COM	réunion de commission	COM	commissievergadering
MOT	motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants Commandes : Place de la Nation 2 1008 Bruxelles Tél. : 02/549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.laChambre.be e-mail : publications@laChambre.be	Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers Bestellingen : Natieplein 2 1008 Brussel Tel. : 02/549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.deKamer.be e-mail : publicaties@deKamer.be
--	---

SOMMAIRE

Question de M. Olivier Chastel à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "la problématique des célébrations de mariage à Charleroi" (n° 4876)

Orateurs: **Olivier Chastel, Laurette Onkelinx**, vice-première ministre et ministre de la Justice

Question de M. Jo Vandeurzen à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "la justice de paix de Neerpelt-Lommel" (n° 5021)

Orateurs: **Jo Vandeurzen, Laurette Onkelinx**, vice-première ministre et ministre de la Justice

Question de M. Tony Van Parys à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "la circulaire relative aux stupéfiants du 8 novembre 2004" (n° 5030)

Orateurs: **Tony Van Parys, Laurette Onkelinx**, vice-première ministre et ministre de la Justice

Question de M. Tony Van Parys à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "l'arrêt de la publication de la version néerlandaise des arrêts de la Cour de cassation" (n° 5059)

Orateurs: **Tony Van Parys, Laurette Onkelinx**, vice-première ministre et ministre de la Justice

Question de Mme Muriel Gerkens à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "les détenus condamnés libérables conditionnellement et en situation illégale de séjour" (n° 5073)

Orateurs: **Muriel Gerkens, Laurette Onkelinx**, vice-première ministre et ministre de la Justice

INHOUD

Vraag van de heer Olivier Chastel aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de problematiek van de huwelijksvoltrekkingen in Charleroi" (nr. 4876)

Sprekers: **Olivier Chastel, Laurette Onkelinx**, vice-eerste minister en minister van Justitie

Vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "het vrederecht Neerpelt-Lommel" (nr. 5021)

Sprekers: **Jo Vandeurzen, Laurette Onkelinx**, vice-eerste minister en minister van Justitie

Vraag van de heer Tony Van Parys aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de drugscirculaire van 8 november 2004" (nr. 5030)

Sprekers: **Tony Van Parys, Laurette Onkelinx**, vice-eerste minister en minister van Justitie

Vraag van de heer Tony Van Parys aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "het stopzetten van de Nederlandstalige publicatie van de arresten van het Hof van Cassatie" (nr. 5059)

Sprekers: **Tony Van Parys, Laurette Onkelinx**, vice-eerste minister en minister van Justitie

Vraag van mevrouw Muriel Gerkens aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de veroordeelde gedetineerden die voor voorwaardelijke invrijheidstelling in aanmerking komen en illegaal in ons land verblijven" (nr. 5073)

Sprekers: **Muriel Gerkens, Laurette Onkelinx**, vice-eerste minister en minister van Justitie

COMMISSION DE LA JUSTICE

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

du

van

MARDI 18 JANVIER 2005

DINSDAG 18 JANUARI 2005

Matin

Voormiddag

De vergadering wordt geopend om 10.23 uur door de heer Alfons Borginon, voorzitter.
 La séance est ouverte à 10.23 heures par M. Alfons Borginon, président.

01 Question de M. Olivier Chastel à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "la problématique des célébrations de mariage à Charleroi" (n° 4876)

01 Vraag van de heer Olivier Chastel aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de problematiek van de huwelijksvoltrekkingen in Charleroi" (nr. 4876)

01.01 Olivier Chastel (MR): Madame la ministre, ma question vise effectivement la problématique des mariages en général. Je m'appuie sur un exemple que je connais un peu mieux que les autres, celui de la ville de Charleroi. Il se trouve qu'à Charleroi – et ce n'est pas moi qui le dis mais un article de presse dont j'ai pris connaissance il y a quelques semaines – un mariage sur deux serait illégal au regard de l'article 125 de la loi communale. Cet article prévoit que "le bourgmestre ou un échevin désigné à cet effet par le Collège remplit les fonctions officielles d'état civil et est particulièrement chargé de faire observer exactement tout ce qui concerne les actes et la tenue des registres. En cas d'empêchement de l'officier délégué, il sera momentanément remplacé par le bourgmestre, échevin ou conseiller dans l'ordre des nominations respectives."

À Charleroi, la règle de préséance dont il est question dans l'article 125 est loin d'être appliquée puisque le conseiller le plus ancien au conseil communal n'a jamais eu à ce jour à signifier un quelconque empêchement alors que de nombreux conseillers plus fraîchement élus ont célébré un nombre non négligeable de mariages. Si certaines communes prévoient une procédure par lettre d'empêchement – et c'est ce qui avait attiré l'attention du journaliste en question –, dans d'autres, les modalités de désistement ne sont pas spécifiées. Dès lors, peut-on considérer que les mariages ainsi contractés soient valides? La seule lecture des articles du Code civil à l'occasion de la célébration d'une union par un conseiller communal qui n'est pas habilité à exercer les prérogatives d'un officier d'état civil constitue-t-elle un élément de garantie légale suffisant?

En outre, madame la ministre, considérez-vous qu'un conseiller communal, dans la mesure où il ne reçoit pas la même formation qu'un officier d'état civil, soit à même de reconnaître notamment les protagonistes d'un mariage blanc?

01.01 Olivier Chastel (MR): Mijn vraag betreft de problematiek van de huwelijksvoltrekkingen in Charleroi. Eén huwelijk op twee zou gesloten worden in strijd met artikel 125 van de gemeentewet dat bepaalt dat de burgemeester of een schepen daartoe aangewezen door het college de bediening van ambtenaar van de burgerlijke stand vervult en met het houden van de registers belast is. In geval van verhindering wordt hij vervangen door de burgemeester, of door een schepen of een raadslid in de volgorde van de onderscheiden benoemingen.

In Charleroi wordt deze regel niet toegepast: hoewel het oudste gemeenteraadslid nooit verhinderd was, werd het huwelijk vaak door jongere raadsleden voltrokken. Zijn deze huwelijken dan wel geldig? Volstaat het dat een gemeenteraadslid dat niet gemachtigd is om een huwelijk te sluiten, de artikelen van het Burgerlijk Wetboek voorleest om een huwelijk als wettelijk te kunnen beschouwen?

Is volgens u een gemeenteraadslid dat niet dezelfde opleiding heeft genoten als een ambtenaar van de

burgerlijke stand, in staat een schijnhuwelijk te herkennen?

01.02 Laurette Onkelinx, ministre: Monsieur Chastel, au niveau des principes applicables à cette matière, je me permets de rappeler que l'officier de l'état civil est compétent pour célébrer le mariage. L'article 166 est très clair sur ce point: "Le mariage est célébré publiquement devant l'officier de l'état civil qui a dressé l'acte de déclaration."

Par ailleurs, la question de la compétence de célébration du mariage dont jouit l'officier de l'état civil apparaît à l'article 75 du même Code et au niveau des compétences générales de l'officier de l'état civil, en ce qui concerne la rédaction d'actes de l'état civil.

De plus, l'article 125 de la nouvelle loi communale prévoit que le bourgmestre ou un échevin désigné à cet effet par le Collège remplit les fonctions d'officier de l'état civil et est particulièrement chargé de faire observer exactement tout ce qui concerne les actes et la tenue des registres. En cas d'empêchement de l'officier délégué, il sera remplacé momentanément par le bourgmestre, échevin ou conseiller, dans l'ordre des nominations respectives.

La matière relative à la loi communale ne relève pas de mon département. Le ministre de l'Intérieur m'a communiqué les éléments de réponse suivants.

L'autorité fédérale est restée compétente pour les réglementations contenues dans les articles 125, 126, 127 et 132 de la nouvelle loi communale dans la mesure où il s'agit des registres de l'état civil. Cependant, ce sont les Régions qui sont compétentes pour l'organisation et l'exercice de la tutelle administrative sur les communes pour les actes relatifs aux matières relevant de la compétence de l'autorité fédérale et pour lesquels la loi n'a pas organisé de tutelle spécifique. Ceci est, en l'occurrence, le cas de l'article 125 de la nouvelle loi communale.

Cela étant, on peut malgré tout vous apporter quelques éléments de réponse rassurants.

Aux termes de l'article 191 du Code civil, tout mariage qui n'a point été célébré devant l'officier public compétent peut être attaqué par les époux eux-mêmes, par les pères et mères, par les ascendants et par tous ceux qui y ont intérêt, nés et actuels, ainsi que par le ministère public. Selon la doctrine, une irrégularité dans la délégation du fonctionnaire public chargé de la tenue de l'état civil n'entraîne pas la nullité de l'acte.

Henri Depage est d'ailleurs très clair dans son traité élémentaire de droit civil à ce sujet, je cite: "Certaines irrégularités entraînent, en raison de leur gravité, la nullité certaine de l'acte, sauf si cette situation provient d'une irrégularité dans la nomination ou dans la délégation du fonctionnaire public apparemment chargé de la tenue de l'état civil". Je ne puis, dès lors, que vous renvoyer à cet excellent ouvrage pour plus de détails.

01.02 Minister Laurette Onkelinx: In principe is het de bevoegdheid van de ambtenaar van de burgerlijke stand om het huwelijk te voltrekken. Artikel 166 laat hierover geen twijfel bestaan.

Artikel 75 van het Burgerlijk Wetboek handelt over de voltrekking van het huwelijk door de ambtenaar van de burgerlijke stand, terwijl het opstellen van de akten van de burgerlijke stand tot de algemene bevoegdheden van de ambtenaar van de burgerlijke stand behoort.

Artikel 125 van de nieuwe gemeentewet bepaalt inderdaad wat u zei. Die wetgeving valt niet onder mijn bevoegdheid, maar de minister van Binnenlandse Zaken heeft me het volgende meegedeeld: de federale overheid blijft bevoegd voor de artikelen 125 tot 127 en 132 van de nieuwe gemeentewet, wat de registers van de burgerlijke stand betreft. De Gewesten oefenen echter het administratief toezicht op de gemeenten uit voor de akten betreffende federale bevoegdheden waarvoor geen specifiek toezicht geregeld is. Dat geldt voor het artikel 125.

Overeenkomstig artikel 191 van het Burgerlijk Wetboek kan tegen elk huwelijk dat niet voor de bevoegde openbare ambtenaar is voltrokken worden opgekomen door de echtgenoten zelf, door de ouders, door de grootouders en door allen die daarbij een belang hebben, alsook door het openbaar ministerie. Volgens de rechtsleer leidt een onregelmatige machting van de overheidsambtenaar niet tot de nietigheid van de akte.

In zijn "Traité de droit civil" zegt De Page duidelijk dat bepaalde onregelmatigheden de nietigheid van de handeling meebringen

tenzij het gaat om een onregelmatigheid in de benoeming of de afvaardiging van de overheidsambtenaar die belast is met het bishouden van de burgerlijke stand. Als u meer details wilt, kan ik u alleen maar naar dat werk verwijzen.

01.03 Olivier Chastel (MR): Madame la ministre, je vous remercie pour votre réponse et je vous demande de bien vouloir m'excuser de m'être trompé de compétence.

Par ailleurs, mon attention avait été attirée par l'existence de pratiques différentes suivant les communes. En effet, certaines d'entre elles font signer des documents de désistement successifs pour en arriver à l'ordre de préséance au sein du conseil communal, désignant celui ou celle qui célébrera le mariage.

01.03 Olivier Chastel (MR): Ik dank u voor uw antwoord en gelieve me te verontschuldigen voor het feit dat ik mijn vraag niet aan de bevoegde minister stelde.

Het zijn de verschillende praktijken van de gemeenten die mijn aandacht hierop vestigden: sommige gemeenten laten een afstand van recht ondertekenen om zodoende tot de rangorde van de gemeenteraad te komen op grond waarvan de celebrant van het huwelijk wordt aangeduid.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

02 Vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "het vrederecht Neerpelt-Lommel" (nr. 5021)

02 Question de M. Jo Vandeurzen à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "la justice de paix de Neerpelt-Lommel" (n° 5021)

02.01 Jo Vandeurzen (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, dit is een zeer korte vraag. Het is natuurlijk niet nodig, denk ik, om allerlei punctuele problemen in een vraag in de commissie onder de aandacht van de minister te brengen. Wanneer het echter gaat over de goede rechtsbedeling en de manier waarop Justitie zich presenteert aan degenen die een beroep moeten doen op de griffies van vrederechten, en wanneer er een schrijnend probleem ontstaat, dan denk ik dat wij daartoe vanuit onze specifieke verantwoordelijkheid wel gerechtigd zijn om er een vraag over te stellen.

Het gaat om het volgende concrete geval. Sedert oktober 2004 zit de griffie van het vrederecht van Neerpelt-Lommel in de problemen. De hoofdgriffier is er langdurig ziek. Drie griffieleden zijn afwezig. Er is één vervanging gebeurd. In totaal betekent dit dat de griffie op gehalveerde kracht moet functioneren.

Normaal zou ik verwachten dat dat probleem, gesigneerd zijnde aan het ministerie of het kabinet, opgelost wordt. Ik krijg echter het bericht – dat ondertussen ook publiek is gemaakt, want het hangt op de deur van de griffie – dat er veel vragen gesteld zijn om aan dat probleem iets te doen, maar dat men geen antwoord krijgt. Dat betekent dat men de griffie niet kan openhouden op die twee plaatsen, zoals nochtans wel het geval zou moeten zijn.

02.01 Jo Vandeurzen (CD&V): Depuis le mois d'octobre 2004, les greffes de Neerpelt et de Lommel fonctionnent au ralenti à la suite de maladies de longue durée de certains membres du personnel. Il en résulte que ces greffes ne peuvent être ouverts en même temps, comme il se devrait.

Depuis quand la ministre ou l'administration est-elle au courant du problème de la continuité du service au sein de cette justice de paix? Pourquoi aucune solution n'a-t-elle été trouvée? Comment l'accès au greffe sera-t-il rétabli dans les meilleurs délais?

Als dat even gebeurt, kan ik dat nog begrijpen. Dat probleem sleept echter al maanden aan en in de anonimiteit van de administratie schijnt niemand een antwoord te kunnen geven.

Mijn vragen luiden daarom als volgt.

Mevrouw de minister, sinds wanneer weet u of de administratie dat er een probleem is met de continuïteit van de dienst in het vredegerecht Neerpelt-Lommel?

Waarom werd daaraan geen oplossing geboden?

Wat kan er zo snel mogelijk gebeuren om de normale verwachtingen van de burgers ten opzichte van de toegankelijkheid van de griffies te herstellen?

02.02 Minister Laurette Onkelinx: Mijnheer de voorzitter, de FOD Justitie ontving in de maand november inderdaad een verslag omtrent personeelstekort ten gevolge van gezondheidsproblemen van verschillende personeelsleden van de griffie vanwege de vrederechter van het kanton Neerpelt-Lommel. In concreto werd gesigneerd dat de ernstige gezondheidstoestand van de hoofdgriffier en een contractuele bediende tot een maandenlange inactiviteit zou leiden. Bovendien was een andere beambte van de griffie het slachtoffer van een arbeidsongeval en om die reden afwezig. Ten slotte ging de adjunct-griffier in bevallingsverlof.

Volgende maatregelen werden voor het betrokken kanton genomen. Een van de aanwezige personeelsleden van de griffie werd bij ministerieel besluit van 26 november 2004 tijdelijk opdracht gegeven om het ambt van adjunct-griffier te vervullen. De eedaflegging was op 3 december 2004. Een beambte onder contract werd aangeworven ter vervanging van de contractuele beambte in ziekteverlof. Bij ministerieel besluit van 7 december 2004 werd een personeelslid van de rechtkantoor van koophandel te Hasselt opdracht gegeven zijn functie te Neerpelt-Lommel te vervullen. Een tweede arbeidscontract werd op 16 december 2004 opgemaakt om nog een bijkomende beambte aan de griffie te Neerpelt-Lommel toe te voegen. Op 15 december 2004 liet het personeelslid, dat vanuit Hasselt opdracht werd gegeven, weten dat hij om familiale redenen zijn verzoek tot overplaatsing introk.

Bovendien kon de tweede arbeidsovereenkomst niet worden aangegaan, doordat de kandidaat ondertussen andere aanbiedingen had aanvaard.

Teneinde aan deze laatste evoluties tegemoet te komen, werden op 11 januari 2005 drie nieuwe kandidaturen ingediend bij de vrederechter van het betrokken kanton. Op 14 januari 2005 werd daaraan nog een vierde kandidatuur toegevoegd. Na een functiegesprek met de kandidaten kan via contractuele werving de gevraagde, bijkomende steun worden verleend aan het kanton, waarmee het de moeilijke periode kan overbruggen.

Ik dien dus te besluiten dat de bevoegde diensten telkenmale tijdig hebben gereageerd op de gesigneerde problemen. Het is evident dat hen niet de bijzondere samenloop van omstandigheden in het betrokken kanton ten laste kan worden gelegd, evenmin als het

02.02 Laurette Onkelinx, ministre: En novembre, le SPF Justice a reçu un rapport du juge de paix du canton de Lommel, qui évoquait le mauvais état de santé du greffier en chef et d'un employé contractuel. La greffière adjointe est, par ailleurs, en congé de maternité. Par arrêté ministériel du 26 novembre 2004, la fonction de greffier adjoint a à nouveau été pourvue et un fonctionnaire contractuel a été engagé. Par arrêté ministériel du 7 décembre 2004, un membre du personnel du tribunal de commerce d'Hasselt a été muté à Neerpelt-Lommel, mais le 15 décembre 2004, celui-ci a fait savoir que, pour des raisons familiales, il retirait sa demande de mutation. Le fonctionnaire contractuel n'est pas entré en fonction car l'intéressé avait déjà accepté un autre emploi. Quatre nouvelles candidatures sont arrivées entre le 11 et le 14 janvier 2005. Les engagements contractuels auront lieu à la suite d'un entretien.

Les services concernés ont réagi au problème en temps utile.

afspringen op het laatste moment van de aangereikte oplossingen.

02.03 Jo Vandeurzen (CD&V): Mevrouw de minister, ik dank u voor het antwoord.

Het is inderdaad juist dat er op een bepaald moment een contract werd toegezegd, maar dat de betrokken daarvan heeft afgezien. Laten we hopen dat met de laatste, talrijke oproepen het probleem systematisch en structureel wordt opgelost. Een griffie sluiten, is immers onaanvaardbaar.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

03 Vraag van de heer Tony Van Parys aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de drugcirculaire van 8 november 2004" (nr. 5030)

03 Question de M. Tony Van Parys à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "la circulaire relative aux stupéfiants du 8 novembre 2004" (n° 5030)

03.01 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de vice-eerste minister, met de omzendbrief van 8 november 2004 laat u aan het College weten hoe het vervolgingsbeleid inzake drugs moet worden georganiseerd na de vernietiging door het Arbitragehof van artikel 16 van de drugwet. De omzendbrief voorziet daarbij letterlijk: "In afwachting van een nieuwe wettelijke regeling zal onderhavige richtlijn van toepassing zijn."

Mijnheer de voorzitter, mevrouw de vice-eerste minister, ten eerste, het is zo dat deze omzendbrief contra legem is. Artikel 143ter van het Gerechtelijk Wetboek verplicht immers heel uitdrukkelijk het advies van het College van procureurs-generaal. Dat is in deze niet gebeurd.

Mevrouw de minister, ten tweede, het is zo dat u als minister van Justitie op deze wijze een eigen invulling geeft aan het gezag dat u hebt over het College van procureurs-generaal. Dit gezag wordt hier namelijk gezien als een soort van blind instrument dat het College van procureurs-generaal wordt van de minister van Justitie.

Het gevolg liet zich natuurlijk raden. Het College bleek niet bereid te zijn om deze instructies zomaar te volgen. Op het terrein kwam dat neer op het volgende. De ene procureur-generaal heeft deze circulaire doorgestuurd met de waarschuwing dat er daarmee met de nodige omzichtigheid moest worden omgegaan. De andere procureur-generaal heeft een eigen omzendbrief klaargemaakt. Onder meer en specifiek de procureur-generaal van Gent heeft dit gedaan. Op 30 november 2004 heeft hij een omzendbrief verspreid waarin wijselijk wel rekening werd gehouden met het arrest van het Arbitragehof.

Het gevolg is natuurlijk dat de chaos compleet is en niemand nog goed weet wat op dit ogenblik de richtlijnen zijn inzake het vervolgingsbeleid.

Ik heb de volgende vragen. Hebt u voor deze richtlijn het advies gevraagd van het College van procureurs-generaal? Wat hield dit advies in? Wat is het standpunt dat het College van procureurs-generaal heeft ingenomen ten aanzien van de richtlijn van 8 november 2004? Wordt de richtlijn van de minister van Justitie nu toegepast? Bestaan er andere rondzendbrieven van de procureurs-

03.01 Tony Van Parys (CD&V): La circulaire du 8 novembre 2004 fixe l'organisation de la politique des poursuites en matière de drogues dans l'attente de nouvelles dispositions légales. La circulaire est toutefois en contradiction avec l'article 143ter du Code judiciaire, dans la mesure où pour de telles dispositions, la ministre doit demander l'avis du Collège des procureurs généraux. Etant donné qu'elle ne l'a pas fait, le Collège ne suit pas les instructions. Les procureurs généraux interprètent la circulaire à leur façon ou diffusent leur propre circulaire. La situation sur le terrain est dès lors totalement chaotique.

La ministre a-t-elle demandé l'avis du Collège des procureurs généraux? Que contenait cet avis? La circulaire est-elle appliquée et existe-t-il d'autres circulaires rédigées par le Collège des procureurs généraux sur le même sujet?

generaal ingevolge het arrest van het Arbitragehof omtrent het vervolgingsbeleid inzake drugs? Welke rondzendbrief geldt er nu eigenlijk vandaag inzake deze materie?

03.02 Minister Laurette Onkelinx: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Van Parys, per brief van 8 november 2004 verzocht ik inderdaad het College van procureurs-generaal een ministeriële richtlijn ter kennis te brengen van de magistraten van het openbaar ministerie. Hierin waren regelingen opgenomen inzake de vaststelling, registratie en vervolging van het bezit van cannabis. De opties in deze richtlijn waren gebaseerd op een eerder akkoord binnen een bestaande werkgroep waarin elk parket-generaal is vertegenwoordigd, enerzijds, en op bepalingen afkomstig uit de rondzendbrief van 1998, getekend door u, als minister van Justitie, en het College, anderzijds.

De dringendheid en de omstandigheden rechtvaardigden de afwezigheid van een formeel advies van het College. Een maand later kreeg ik het bericht over de niet-verspreiding van mijn brief, zonder concrete mededeling van de bezwaren.

Twee dagen voor Kerstmis vernam ik dat elke procureur-generaal een identieke rondzendbrief had verspreid binnen zijn eigen ressort waarin een regeling inzake de vaststelling en vervolging werd opgelegd aan de diverse parketten. Ik stel vast dat deze regeling in dezelfde richting gaat als de opties in mijn brief van 8 november 2004. De bezwaren van het College tegen mijn richtlijn waren dan ook eerder formeel dan inhoudelijk.

Op voorstel van de werkgroep die vorige week op mijn vraag opnieuw samenkwam, zal ik op de vergadering met het College van 20 januari voorstellen een gemeenschappelijke richtlijn goed te keuren. Hierin zal de regeling, opgenomen in de recente aparte rondzendbrieven van de procureurs-generaal, worden hernomen. Daarnaast zal ook een aanvulling worden opgenomen over de manier van registratie van het bezit van kleine hoeveelheden cannabis door een meerderjarige. Ook deze regeling inzake registratie komt uit mijn richtlijn van 8 november 2004.

Met ingang van 1 februari 2005 zal één gemeenschappelijke richtlijn dus de situatie van het beperkt bezit van cannabis regelen. Voor de andere inbreuken op de drugswetgeving blijft de ministeriële richtlijn van 2003 van kracht.

03.03 Tony Van Parys (CD&V): Mevrouw de minister, ik wil erop wijzen dat de rondzendbrief van 1998 een gemeenschappelijke richtlijn was van de minister van Justitie en de procureurs-generaal. Dit werd trouwens ook door hen ondertekend.

Het initiatief dat u hebt genomen zonder advies van het College resulteert in een chaotische situatie op het terrein zodat niemand nog weet op welke wijze het vervolgingsbeleid moet worden georganiseerd.

Ik wil dit met een voorbeeld aantonen. Het cannabisgebruik in

03.02 Laurette Onkelinx, ministre: Le 8 novembre 2004, j'ai demandé au Collège des procureurs généraux d'envoyer une directive ministérielle sur l'enregistrement et les poursuites en matière de détention de cannabis aux magistrats du ministère public. Le contenu de la directive est basé sur les conclusions d'un groupe de travail au sein duquel chaque parquet est représenté et sur les dispositions de la circulaire de 1998. Les circonstances justifient l'absence d'un avis formel du collège. Un mois plus tard, j'apprenais que la circulaire n'avait pas été diffusée et que chaque procureur général avait envoyé une circulaire similaire. Les objections du Collège à l'encontre de ma directive étaient de nature formelle.

Le groupe de travail a décidé d'examiner une directive commune lors de la réunion du Collège du 20 janvier 2005. Un ajout relatif à l'enregistrement de la détention de petites quantités de cannabis par une personne majeure y sera joint.

A partir du 1er février 2005, il y aura une directive commune sur la possession d'une quantité limitée de cannabis. Pour les autres infractions à la législation relative aux stupéfiants, la directive ministérielle de 2003 reste en vigueur.

03.03 Tony Van Parys (CD&V): La circulaire de 1998 a été arrêtée après concertation avec le Collège des procureurs généraux. A présent, la ministre a pris une décision sans prendre l'avis du Collège, ce qui a suscité un véritable chaos sur le terrain. Par ailleurs, la population reçoit des informations confuses à propos de la consommation de cannabis en

aanwezigheid van minderjarigen is wat dat betreft illustrerend. De toenmalige minister van Justitie Verwilghen heeft het cannabisgebruik in aanwezigheid van minderjarigen gecatalogeerd als overlast en gezegd dat daarvoor een proces-verbaal moet worden opgemaakt. Onmiddellijk nadien zei de toenmalige minister van Volksgezondheid Tavernier dat dit geen overlast is en dat geen proces-verbaal moet worden opgemaakt. In uw circulaire van 8 november 2004 wordt dan weer gezegd dat het cannabisgebruik in aanwezigheid van minderjarigen wel overlast impliceert waardoor wel een proces-verbaal moet worden opgemaakt. In de circulaire van de procureur-generaal Schins van 30 november 2004 wordt dan weer bepaald dat geen proces-verbaal moet worden opgemaakt.

De vraag is welke boodschap politiemensen, ouders, onderwijzend personeel en al wie met deze problematiek te maken heeft, op dit ogenblik krijgen van de overheid ten aanzien van jonge mensen die met dit probleem worden geconfronteerd. De chaos is compleet en ik betreur dit ten zeerste. De chaos werd mede veroorzaakt door degene die moet instaan voor de rechtszekerheid en die hier alleen maar rechtsonzekerheid heeft gecreëerd.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De **voorzitter**: Collega's, ik laat opmerken dat de vraag van de heer Wathelet die we vorige week behandeld hebben, over hetzelfde onderwerp ging. Blijkbaar is er iets misgelopen in de agendering.

03.04 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, de vraag van de heer Wathelet handelde niet over de drugsrondzendbrief van de minister van Justitie.

De **voorzitter**: Het antwoord klonk mij bekend in de oren. Als men hier zit, merkt men dat week na week een aantal dingen terugkomen maar ik kan mij voorstellen dat het niet altijd evident is om dat te organiseren.

03.05 Laurette Onkelinx, ministre: M. Wathelet m'a posé une question et je lui ai répondu. Il s'agissait de la même question et donc de la même réponse, même si j'ai été plus précise ici.

04 Vraag van de heer Tony Van Parys aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "het stopzetten van de Nederlandstalige publicatie van de arresten van het Hof van Cassatie" (nr. 5059)
04 Question de M. Tony Van Parys à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "l'arrêt de la publication de la version néerlandaise des arrêts de la Cour de cassation" (n° 5059)

04.01 Tony Van Parys (CD&V): Mevrouw de vice-eerste minister, naar verluidt werd de overeenkomst met de uitgeverij van het Belgisch Staatsblad voor de uitgaven van de arresten van het Hof van Cassatie op 31 december 2004 door de Federale Openbare Dienst Justitie beëindigd. Dat heeft tot gevolg dat er niet langer een officiële Nederlandstalige publicatie van de arresten van het Hof van Cassatie bestaat.

Ik wil u dan ook de volgende vragen stellen.

Is dat juist? Kunt u bevestigen dat de overeenkomst voor de uitgaven van de arresten van het Hof van Cassatie werd beëindigd? Zult u de noodzakelijke maatregelen nemen om te zorgen voor de voortzetting van de publicatie, desgevallend bij een andere uitgeverij?

présence de mineurs. Les directives des ministres Verwilghen, Tavernier, Onkelinx et des procureurs généraux se contredisent.

04.01 Tony Van Parys (CD&V): Le 31décembre 2004, la convention portant sur la publication des arrêts de la Cour de cassation au Moniteur belge a pris fin. Il n'y aura donc plus de publication officielle des arrêts en langue néerlandaise.

La Ministre va-t-elle prendre les mesures nécessaires pour assurer la publication des arrêts?

04.02 Minister Laurette Onkelinx: Mijnheer de voorzitter, ik bevestig dat het Belgisch Staatsblad inderdaad niet meer de mogelijkheid heeft om arresten van het Hof van Cassatie te publiceren. Ik betreur die situatie. Er werden reeds contacten gelegd met verschillende privé-bedrijven om die onmisbare publicatie opnieuw te verzekeren. De offertes van de privé-uitgevers werden verzameld en worden thans door mijn administratie onderzocht. Ik preciseer nog dat verscheidene pistes worden onderzocht om de continuïteit van de publicatie te garanderen.

Ik hoop op korte termijn u te kunnen meedelen welke oplossing zal worden gekozen.

04.03 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik wil de minister danken voor haar antwoord.

Het is inderdaad betreurenswaardig dat de uitgeverij van het Belgisch Staatsblad niet meer instaat voor de Nederlandstalige publicatie van de arresten van het Hof van Cassatie. Ik vertrouw erop dat de contacten met andere uitgeverijen spoedig kunnen leiden tot het opnieuw publiceren van de arresten van het Hof van Cassatie in het Nederlands.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

05 Question de Mme Muriel Gerkens à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "les détenus condamnés libérables conditionnellement et en situation illégale de séjour" (n° 5073)
05 Vraag van mevrouw Muriel Gerkens aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de veroordeelde gedetineerden die voor voorwaardelijke invrijheidstelling in aanmerking komen en illegaal in ons land verblijven" (nr. 5073)

05.01 Muriel Gerkens (ECOLO): Monsieur le président, madame la ministre, depuis le 31 mai 2002, les centres fermés accueillent des étrangers incarcérés dans un établissement pénitentiaire et mis ensuite à la disposition de l'Office des étrangers à l'issue de l'exécution de leur condamnation pénale. Ces "illégaux" sont transférés directement de la prison au centre fermé. Ces transferts ont été présentés comme étant une des solutions au surpeuplement des prisons dénoncé régulièrement lors des grèves des gardiens de prison.

L'Office des étrangers n'examine le volet administratif de la situation de ces détenus que lorsque l'exécution de la peine a pris fin et dans le cadre de la détention administrative. Or, cette détention peut s'avérer être longue pour ces personnes qui ont déjà exécuté une condamnation pénale.

Ma question ne porte pas sur le fait de savoir si une détention administrative est justifiée après une détention pénale. Je me demande simplement s'il ne serait pas possible que l'administration pénitentiaire avise plus tôt l'Office des étrangers de la date à laquelle la détention pénale devrait prendre fin et ce, afin de permettre à l'Office des étrangers de prendre, à son tour, plus rapidement une décision par rapport à ces personnes et de réduire la longueur de leur détention administrative.

04.02 Laurette Onkelinx, ministre: Je regrette que les arrêts de la Cour de cassation ne soient plus publiés au Moniteur belge. Des offres d'entreprises privées en vue de la poursuite de la publication ont été examinées. J'espère trouver rapidement une solution.

04.03 Tony Van Parys (CD&V): J'espère que les contacts avec les éditeurs mèneront rapidement à la poursuite de la publication.

05.01 Muriel Gerkens (ECOLO): Sedert 31 mei 2002 vangen de gesloten centra vreemdelingen op die in een strafinstelling werden opgesloten en na de uitvoering van hun strafrechtelijke veroordeling ter beschikking worden gesteld van de Dienst Vreemdelingenzaken. De Dienst Vreemdelingenzaken onderzoekt het administratieve gedeelte van het dossier van deze gedetineerden pas wanneer de uitvoering van de straf effectief beëindigd is. Zou het voor het bestuur der Strafinrichtingen niet mogelijk zijn om de Dienst Vreemdelingenzaken eerder op de hoogte te brengen van de datum waarop de strafrechtelijke hechtenis ten einde loopt?

Il ressort des contacts que j'ai eus avec le centre fermé de Vottem que la proportion de la population venant des prisons est énorme; elle atteint presque les 40% pour le moment. Il s'agit d'une population différente de celle des centres fermés avec une dynamique distincte et un encadrement requis également différent. Lorsque les détentions sont longues, des problèmes de gestion et de cohabitation se posent dans ces centres. J'ajoute que ce n'est que quinze jours avant la sortie que le dossier est transmis à l'Office des étrangers. Je me demande donc s'il n'y a pas moyen de s'y prendre plus tôt.

05.02 Laurette Onkelinx, ministre: Monsieur le président, madame Gerkens, avant de répondre à votre question, je souhaiterais apporter une précision technique. En effet, le titre de votre question porte sur des détenus libérables conditionnellement qui seraient en situation illégale et placés en centre fermé.

La décision de libérer conditionnellement un détenu relève aujourd'hui de la compétence de la Commission de la libération conditionnelle. Cette décision ne peut être prise que si un détenu a l'autorisation de rester en Belgique. Un détenu libéré conditionnellement ne peut donc être mis à la disposition de l'Office des étrangers. Il est cependant exact que d'autres catégories de détenus ou ex-détenus peuvent se retrouver détenus administrativement dans les centres fermés.

Il s'agit de détenus dont le mandat d'arrêt a été levé; de détenus qui ont purgé l'entièreté de leur peine; de détenus libérés anticipativement par le directeur de la prison ou par moi-même.

Votre question porte sur le fait de savoir si l'administration pénitentiaire pourrait aviser plus tôt l'Office des étrangers de la date à laquelle la détention pénale devrait prendre fin, prétendant que ces illégaux sont transférés directement de la prison aux centres fermés et que l'Office des étrangers ne peut examiner le volet administratif de ces personnes que lorsque l'exécution de la peine a pris fin. Une lettre collective règle la matière depuis 2000 mais j'y ai apporté des modifications qui sont entrées en vigueur le 24 décembre dernier.

Pour répondre à votre question, premièrement, il faut souligner que l'Office des étrangers est informé du jour de l'écrou d'un étranger dans une prison. Il reçoit également la fiche d'écrou avec notamment les faits, la date de naissance ainsi qu'une copie des documents d'identité, si l'intéressé est en possession de tels documents.

Deuxièmement, chaque semaine, le greffe central de mon administration envoie à l'Office des étrangers un listing des personnes étrangères incarcérées avec la situation légale actualisée. Avec ces informations, l'Office peut, me semble-t-il, dès le premier jour de l'incarcération, préparer sa future décision.

De plus, il est également prévu un délai d'information anticipative de l'Office des étrangers et un délai d'incarcération administrative au sein de nos établissements pénitentiaires. Ces deux délais varient selon les catégories de libérations.

Pour les détenus pour lesquels il n'existe plus de titre d'écrou, par exemple une levée de mandat d'arrêt en chambre du conseil ou par les jurisdictions d'instruction, l'Office des étrangers et l'administration pénitentiaire sont prévenus le jour où la décision est prise. Dans ce

05.02 Minister Laurette Onkelinx: De beslissing om een gedetineerde voorwaardelijk vrij te laten kan slechts worden genomen wanneer een gedetineerde de toelating heeft gekregen om in België te verblijven. Een gedetineerde die voorwaardelijk in vrijheid werd gesteld kan dus niet ter beschikking worden gesteld van de Dienst Vreemdelingenzaken. Het is echter wel zo dat andere categorieën van gedetineerden of ex-gedetineerden administratief kunnen worden opgesloten in gesloten centra.

In antwoord op uw vraag wijs ik erop dat de Dienst Vreemdelingenzaken op de hoogte wordt gesteld van de datum waarop een vreemdeling in een gevangenis wordt opgesloten. Voorts bezorgt de centrale griffie van mijn administratie de Dienst Vreemdelingenzaken wekelijks een lijst van de opgesloten vreemdelingen met vermelding van hun actuele wettelijke toestand. Bovendien bestaat er een termijn waarbinnen de Dienst Vreemdelingenzaken moet geïnformeerd worden en een termijn van administratieve opluiting in onze gevangenissen.

Wat de vervroegd in vrijheid gestelde gevangenen betreft, moet de gevangenis de Dienst Vreemdelingenzaken normaal gezien vijftien dagen voor de tenuitvoerlegging van die maatregel van de datum van de daadwerkelijke vrijlating op de hoogte brengen. Wanneer die termijn niet wordt nageleefd, recuperert de Dienst

cas, l'intéressé peut être maintenu en prison pendant sept jours, le temps que l'Office des étrangers puisse exécuter sa décision. Pour les détenus condamnés et qui arrivent à expiration de leur peine, depuis le 24 décembre 2004, mon administration doit rappeler la fin de peine à l'Office un mois avant l'expiration de celle-ci. Avant cette date, le délai était de quinze jours.

A la date de l'expiration de la peine, l'intéressé peut être maintenu en prison pendant sept jours au maximum, le temps que l'Office puisse exécuter sa décision.

Pour les détenus libérés anticipativement (libération provisoire ou suspension de peine), la prison doit normalement envoyer à l'Office des étrangers la date de libération effective quinze jours avant son exécution. Lorsque ce délai n'est pas respecté, l'Office des étrangers "récupère" ce délai au jour de la date de libération effective. Dans ce type de situation, les intéressés peuvent rester un mois en détention administrative en prison pour que l'Office des étrangers ait le temps d'exécuter sa décision.

Mon objectif est de limiter au maximum les jours de détention administrative dans les établissements pénitentiaires. Un premier pas a été fait suite aux modifications que j'ai apportées à la lettre collective, en décembre dernier et dont je viens de faire la synthèse. Il me semble que la longueur de la détention administrative dans les centres fermés ne résulte, dès lors, plus du fait de mon administration.

05.03 Muriel Gerkens (ECOLO): Madame la ministre, je vous remercie pour votre réponse qui a permis de clarifier la situation.

Vous nous proposez de nouvelles solutions et j'espère que nous en verrons les effets sur le terrain. J'ai l'intention d'interroger M. Dewael sur la manière dont l'Office des étrangers traite ces dossiers.

Madame, si je vous ai bien compris, l'information relative à la mesure concernant la levée d'écrou date du 24 décembre.

Je présume que si l'Office des étrangers joue correctement son jeu, les mesures prises permettront de régler cette situation.

05.04 Laurette Onkelinx, ministre: Elles s'inscrivent dans la logique de toutes les propositions visant à rencontrer le problème de surpopulation carcérale.

Vreemdelingenzaken die termijn op de dag van de datum van de daadwerkelijke invrijheidstelling. In dat geval kunnen de betrokkenen een maand in administratieve hechtenis worden gehouden, om de Dienst Vreemdelingenzaken de gelegenheid te geven zijn beslissing uit te voeren.

Het is mijn bedoeling de periode van administratieve hechtenis in de strafinstellingen zo kort mogelijk te houden. Met de wijzigingen die ik zo-even samenvattend schetste, werd een eerste stap gezet. Het feit dat iemand langdurig in administratieve hechtenis wordt gehouden in de gesloten centra, kan dus, mijns inziens, niet langer aan mijn administratie worden toegeschreven.

05.03 Muriel Gerkens (ECOLO): U stelt ons nieuwe oplossingen voor, waarvan ik hoop dat ze vruchten zullen afwerpen. Ik ben van plan minister Dewael te ondervragen over de manier waarop Vreemdelingenzaken die dossiers behandelt. Indien die Dienst zich aan de spelregels houdt, zouden de uitgevaardigde maatregelen het probleem moeten oplossen.

05.04 Minister Laurette Onkelinx: Ze liggen in het verlengde van alle voorstellen die ertoe strekken het probleem van de overbevolking in de gevangenissen te verhelpen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Mevrouw Lahaye-Battheu vraagt dat haar vragen nrs. 4978 en 5035 worden uitgesteld en de vraag van mevrouw Galant nr. 4857 wordt omgezet in een schriftelijke vraag.

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 10.55 uur.
La réunion publique de commission est levée à 10.55 heures.*

